

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 417/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Šumavská 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Gabriel Almáši, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 20 CoP 66/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 19. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 CoP 66/2020 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“). Navrhuje v napadnutom konaní krajskému súdu prikázať konať bez zbytočných prietahov a domáha sa priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o nečinnosti krajského súdu v rámci napadnutého konania. Z obsahu ústavnej sťažnosti a predloženého spisu krajského súdu vyplýva, že napadnuté konanie začalo 28. mája 2020 po predložení spisového materiálu Okresným súdom Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) na účel rozhodnutia o podaných odvolaniach sťažovateľky ako starej matky maloletej a zároveň navrhovateľky (proti výroku o náhrade trov konania, pozn.) a otca maloletej (v celej časti, pozn.) proti rozsudku okresného súdu č. k. 20 P 8/2018-240 z 28. novembra 2019 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) vo veci starostlivosti o maloleté dieťa o zákaze styku a návrhu otca na úpravu styku s maloletou.

3. Sťažovateľka uviedla, že v rámci napadnutého konania podala 4. júna 2021 predsedovi krajského súdu sťažnosť na prietahy, v ktorej namietala nečinnosť krajského súdu. Namietala, že súdne konanie sa ako celok (teda aj v rámci konania vedeného pred okresným súdom ako súdom prvej inštancie, pozn.) vedie od roku 2018 a stále nie je právoplatne ukončené, čím sa prehľbuje jej právna neistota. K predmetu napadnutého konania uviedla, že ten má základný význam pre ďalší život jednak samotnej maloletej, ako aj pre sťažovateľku ako jej starú mamu, ktorá má maloletú v náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na to uzavrela, že ide o konanie takej dôležitosti, kde existuje potreba obzvlášť rýchleho postupu súdu bez prietahov.

II.

Vyjadrenie krajského súdu a prehľad procesných úkonov

II.1. Vyjadrenie krajského súdu:

4. Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od krajského súdu vyžiadal súdny spis týkajúci sa napadnutého konania, ako aj vyjadrenie krajského súdu k ústavnej sťažnosti.

5. Krajský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. I Spr V 405/2021 doručenom ústavnému súdu 30. septembra 2021 v podstatnom uviedol, že vec bola krajskému súdu okresným súdom predložená 28. mája 2020 a v čase podania ústavnej sťažnosti (19. augusta 2021, pozn.) už bolo krajským súdom vo veci rozhodnuté (rozsudkom krajského súdu č. k. 20 CoP 66/2020-290, ktorý bol verejne vyhlásený 11. augusta 2021, pozn.). Oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke krajského súdu od 5. augusta 2021. Sťažovateľka tak mala možnosť oboznámiť sa s termínom verejného vyhlásenia rozsudku a disponovať informáciou, že vo veci bolo rozhodnuté. Dodal, že spis bol po opise rozhodnutia expedovaný na okresný súd 26. augusta 2021 na účel doručenia rozhodnutia účastníkom konania. Na záver uviedol, že s poukazom na enormnú zaťaženosť senátu 2 Co je potrebné konštatovať, že vec bola vybavená v najkratšom možnom termíne, a to aj vzhľadom na protipandemické opatrenia, keď z objektívnych dôvodov nemohla byť vec prejednaná a rozhodnutá skôr.

II.2. Prehľad procesných úkonov:

6. Ústavný súd z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu krajského súdu zistil, že spisový materiál okresného súdu bol krajskému súdu na účel rozhodnutia o podaných odvolaniach sťažovateľky a tiež otca maloletej predložený 28. mája 2020. Dňa 26. júla 2021 bol krajským súdom určený termín verejného vyhlásenia rozsudku (bez nariadenia ústneho pojednávania), a to na 11. august 2021 (termín vyhlásenia rozsudku bol na úradnej tabuli a na webovej stránke krajského súdu uverejnený od 5. augusta 2021, pozn.). Krajský súd 11. augusta 2021 vyhlásil rozsudok č. k. 20 Co P 66/2020-290 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 11. augusta 2021“), ktorým rozsudok okresného súdu vo výroku o zákaze styku otca s maloletou a vo výroku, ktorým návrh otca na úpravu styku zamietol, potvrdil a vo výrokoch o trovách znaleckého dokazovania a o trovách konania ho zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Spis bol krajským súdom okresnému súdu vrátený 27. augusta 2021. Následne okresný súd rozsudok krajského súdu z 11. augusta 2021 doručoval účastníkom konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní krajského súdu. Sťažovateľka namieta nečinnosť krajského súdu vo veci podaného odvolania proti rozsudku okresného súdu.

8. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prieťahov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

9. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd zároveň uvádza, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 550/2020).

10. S poukazom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky. Krajský súd v rámci napadnutého konania od predloženia spisu s odvolaniami sťažovateľky a otca maloletej (28. mája 2020, pozn.) vo veci samej rozhodol za 14 mesiacov (rozsudkom krajského súdu z 11. augusta 2021, pozn.). Na tomto mieste zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že ako vyplýva aj zo spisového materiálu krajského súdu, sťažovateľka (resp. jej právny zástupca) už v čase podania ústavnej sťažnosti museli mať vedomosť o tom, že vo veci samej už bol vyhlásený rozsudok, aj keď im ešte nebol doručený, a teda konanie vo veci samej tak ešte nebolo právoplatne ukončené. S poukazom na uvedené sa podaná ústavná sťažnosť javí nanajvýš účelovou, reálne nesmerujúcou k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

11. V súvislosti so samotným procesom rozhodovania krajského súdu je potrebné uviesť, že krajský súd síce v rámci napadnutého konania urobil „len“ jeden úkon, a to verejné vyhlásenie rozsudku 11. augusta 2021, čo sa na prvý pohľad môže javiť ako jeho „nečinnosť“. Avšak v prípadoch, keď súd, v tomto prípade krajský súd ako súd druhej inštancie, rozhoduje o podaných odvolaniach proti rozhodnutiam prvoinštančných súdov, je jeho úlohou posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom v danom prípade musel krajský súd na základe podaných odvolaní preskúmať správnosť a zákonnosť rozsudku okresného súdu ako celku, resp. vo všetkých jeho výrokoch. Teda aj keď spravidla krajský súd nevykonáva vo veci procesné úkony ani nie je povinný nariadiť pojednávanie, to však neznamená, že sa vecou nezaobera a že je v odvolacom konaní nečinný. Z tohto uhla pohľadu bolo potrebné nazerať aj na napadnuté konanie.

12. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou opätovne dáva do pozornosti, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že charakter postupu všeobecného súdu v napadnutom konaní sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011). Okrem toho jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

13. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti tak ústavný súd v prípade napadnutého konania nedospel k záveru, že by sa krajský súd v rámci neho svojím postupom dopustil porušenia sťažovateľkou namietaných práv v takej ústavnoprávne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 20. októbra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu